

15-16 Haziran yolumuzu aydınlatıyor!

İşçi sınıfının mücadele tarihinin köşe taşlarından büyük Haziran direnişi yol gösteriyor!

toplumsal özgürlük

20 TL / Haziran 2026

DARBEYE KARŞI DEMOKRATİK CUMHURİYET CEPHESİ!

19 Mart 2025 darbesi birinci yılını doldurduktan sonra saray iktidarı bir darbe daha yaptı. Tarihe mutlak butlan darbesi olarak geçecek olan bu darbeyle birlikte saray yönetimi deyim yerindeyse seçimleri rafa kaldırıyor. Artık seçim yapmak istemiyorlar ve sarayda alacakları keyfi kararlarla ülkeyi yönetmek istiyorlar.

Attıkları her adım bir öncekinin kapsamını ve ölçeğini aşıyor. Her seferinde daha büyük suçlar işliyorlar. Üstelik bunlar olurken çeşitli yargı düzenlemeleri, yargı paketleri, gece kararnameleri, sermaye talanını daha da pervasızlaştıran yasama faaliyetlerini de eksik etmiyorlar.

Saray önüne çıkan her pürüzü sahip olduğu yetkiler ve olanaklarla ortadan kaldırmaya çalışıyor. Bir gecede ormanları orman olmaktan çıkarıyor, kapalı kapılar ardında hazırladığı yargı paketleriyle baskı ve yasakları art arda sıralıyor. Cumhuriyet Halk Partisi'nde somutlaşan düzen içi muhalefeti de darbelerle parçalıyor.

Onlar için yasalar yok, anayasa yok. Hukuk yok, Adalet yok.

Evet, saray ve etrafında toplanan çıkar ağları ülkeyi bile isteye büyük bir yıkıma sürüklüyor. Onların nazarında milyonlarca insan, halk, sadece ezilmesi gereken böcekler. Bilinmelidir ki bu çıkar ağı sahip olduğu ayrıcalıkları kaybetmemek için çeşit çeşit suç işlemeye devam edecek.

Ülkenin tüm kaynaklarını yağmalamaya, halkın nafakasına çökmeye, havada uçan kuşun, suda yüzen balığın, ormanda yaşayan börtü böceğin yaşam alanlarını yıkmaya yeminliler. Onlar ülkeyi emperyalist haydutlara peşkeş çekmeye yeminliler. Gösterişli ve şatafatlı salonlarla, olağanüstü önlemlerle ev sahipliği yapacakları NATO zirvesinde yine bir sürü halk düşmanı kararlara imza atacaklar. Halka ihanet etmekten ve ülkeyi ki kanlı sermayedarlara, emperyalistlere peşkeş çekmekten imtina etmeyecekler. Ülkenin parçalanmasını bile göze aldıkları anlaşılıyor.

Yine bilinmelidir ki artık hep böyle yapacaklar. Artık hiçbir şey eskisi gibi olamaz. Ama yeninin ne olacağına da mücadelemiz karar verecek. Bize dayatılan faşist rejimi ve ona eşlik eden soygun düzenini kabul mu edeceğiz yoksa meşru direnme hakkımızı mı kullanacağız? Hiçbir şey eskisi gibi olmayacak. Bizi kurtaracak olan tek şey ise halkın programı için mücadeledir. Halkın programı demokratik cumhuriyet programıdır. Herkesin eşitlik ilkesine göre yaşadığı, halkın çıkarlarını esas alan bir anayasal düzen için mücadele etmek tek seçeneğimiz. Saraylıların darbesine karşı demokratik cumhuriyet cephesinde buluşalım.

Rubikon geçilirken

Günümüzde Erdoğan İmamoğlu'nu tutuklatması ve CHP kongresine mutlak butlan kararı aldırtmasıyla "Rubikon'u" geçerken, Özel de kendi bulunduğu yerden yaptığı hamlelerle "Rubikon'u" geçti.

30 Mayıs'ta Ankara'da CHP açısından tarihsel bir gün yaşandı.

Kılıçdaroğlu'nun CHP Genel Merkez Binasının önünde konuşma yapacağı saatte, adeta "Hodri Meydan!" diyerek Özgür Özel'de CHP Ankara İl Binasının bulunduğu Güven Park'ta toplu bir "bayramlaşma" yapacağını açıklamıştı. Taraflar dediklerini yaptılar. Kılıçdaroğlu 3500 Özel'in ise 30 bin civarında kalabalık topladığı ifade ediliyor.

Özel'in tarafındaki yeni durum, mutlak butlan ilanından sonra net bir tavır koymayan Mansur Yavaş'ın hem mitinge hem de Anıtkabir yürüyüşüne katılması oldu.

Sonuç olarak, 30 Mayıs'ta Ankara'da yaşananlar, tarafların CHP'de birarada durma olasılığını oldukça zayıflattı, hatta yok etti diyebiliriz. Özel-İmamoğlu-Yavaş üçlüsünün yeni bir partileşme sürecini başlatması kaçınılmaz gözüküyor.

(...) *Devamı 2. sayfada*

19 Mart'tan 21 Mayıs'a: Darbelerin şiddeti büyüyor

19 Mart 2025 darbesinden 21 Mayıs 2026 mutlak butlan darbesine kadar geçen zaman zarfında çok fazla gelişme yaşandı. Saray yönetimi yargı-emniyet-medya üçgeni eliyle kapsamlı operasyonlar düzenledi, birçok yasal sınır da bu süreçte aşıldı. Ama belki de bu zaman zarfındaki en önemli kırılma -19 Mart darbesinden 6 ay sonra- 25 Eylül 2025'te gerçekleşen Trump-Erdoğan görüşmesi oldu. Bu görüşmede Türk egemenlik sisteminin göbekten bağlı olduğu ABD merkezli emperyalist blok ile saray oligarşisi arasında bugünleri ve yakın geleceği kurgulayan bir anlaşma yapıldığını görmek zor değil.

(...) *Devamı 3. sayfada*

Ülke ekonomisi kim için büyüyor?

Açıklanan büyüme rakamları emekçi sınıfların yaşam koşullarında bir iyileşmeye dair değil.

5

Bolivya'da Paz Pereira yönetimi ve sokaktaki gerçeklik

İstifa talebiyle kristalleşen bu öfkenin, derin bir sosyo-ekonomik arka planı var.

6

Orman arazilerinin yok edilmesinin önü açılıyor

Bu bölgelerdeki ormanlar Türkiye'nin biyoçeşitliliği en yüksek ormanları olarak biliniyor.

7

POLİTİKA

Rubikon geçilirken

Rubikon nehrine gelen Sezar kaderini kendisi belirledi: Ordusuyla birlikte şehre yürüyen Sezar'ın nehri geçerken "Alea iacta est" - "Zar atıldı" dediği söylenir. "Rubikon'u geçmek" sonradan siyasal söylemde bir deyim haline dönüşerek, kritik anlarda alınan geri dönüşü olmayan kararlar için kullanılmaya başlandı.

(...) *1. sayfadan devam*

Erdoğan-Bahçeli-Kılıçdaroğlu üçlüsü bölgede sürüp giden savaş ortamında ABD'nin bölgeyi kendi çıkarları doğrultusunda yeniden yapılandırmasında "işbirlikçi güç" olarak aktif görev alarak, yerel egemenlik alanının uzun yıllardır yapılandırılmaya çalıştığı ve epey de yol alınan "emperyalizme bağımlı bir alt-emperyalist" statü edinme sürecini güçlendirmeyi hedefliyorlar.

Suriye, muktedir olmayan bir devlet ve çözülmüş bir toplum haline sokuldu; bir zamandır Irak da o yönde zorlanıyor. Türkiye, Suriye ve Irak'a emperyalizm adına "abilik" yapacak; o süreçte kendisi de Suriye ve Irak'da oluşan yeni durumla "uyumlu" bir yeni zemine yerleşecektir. Barrack'ın pek de gizlemeden ifade ettiğine göre "Merhametli Monarşi" ya da "Meşruti Monarşi" olunacak!

Yaşanması kaçınılmaz savaşlarda cephelere sürülecek halkın dökülecek kanı ise "yüce devletin kutsal hedeflerine ulaşması için" yaşanması gereken kaçınılmaz bir zayiat olarak görülecektir.

Ayrıca, emeğin ucuzlatılmasından doğanın yağmalanmasına dek uzanan bir alanda yapılan sürekli leşmiş hamlelerle küresel ve yerel sermayenin ülkeyi yağmalamasının önü sınırsızca açılacaktır. İşçilerin ücretlerini arttırma mücadelesi ya da doğanın yağmalanmasını engellemeye çalışan toplumsal güçler ülkenin hedeflerine ulaşmasını hançerleyen "vatan hainleri" olarak damgalanacak, kadınların özgür var oluş mücadelesi "toplumsal ahlakı çürütme girişimi" olarak lanetlenecek, laiklik "toplumsal bütünlüğümüz parçalamak isteyen dış güçlerin oyunu" olarak gösterilerek düşmanlaştırılacak… vd. Topyekun bakılırsa, toplum bataklığa sürüklenerek yozlaştırılıp çürütülmek istenmektedir.

***

Roma yasalarına göre Galya/Fransa ile İtalya arasındaki Rubikon nehri Romalı askeri komutanların ordusuyla birlikte geçmesinin yasak olduğu sınırdı. Otoriteyi Senato temsil ediyordu. Ordu ancak Senato'nun izniyle Roma topraklarına girebilirdi, izinsiz girmek "devlete karşı isyan" olarak kabul edilirdi. M.S 49 yılında Roma Cumhuriyeti'nin komutanlarından Sezar başarılı Galya/Fransa seferinden dönerken Senato'daki muhalifler kendisini yargılayarak siyasi yaşamını sonlandırmaya hazırlanıyordu. Ordusuyla beraber başkente girmesi yasaklanmıştı.

> ***Günümüzde Erdoğan İmamoğlu'nu tutuklatması ve CHP kongresine mutlak butlan kararı aldırtmasıyla "Rubikon'u" geçerken, Özel de kendi bulunduğu yerden yaptığı hamlelerle "Rubikon'u" geçti.***

Rubikon nehrine gelen Sezar kaderini kendisi belirledi: Ordusuyla birlikte şehre yürüyen Sezar'ın nehri geçerken "Alea iacta est" — "Zar atıldı" dediği söylenir. Gerçekten de Roma'da iç savaş başladı ve muhaliflerini yenen Sezar imparatorluğunu ilan etti. "Rubikon'u geçmek" sonradan siyasal söylemde bir deyim haline dönüşerek, kritik anlarda alınan geri dönüşü olmayan kararlar için kullanılmaya başlandı.

Günümüzde Erdoğan İmamoğlu'nu tutuklatması ve CHP kongresine mutlak butlan kararı aldırtmasıyla "Rubikon'u" geçerken, Özel de kendi bulunduğu yerden yaptığı hamlelerle "Rubikon'u" geçti.

Ancak her iki geçişte "sistem içi" güçler tarafında yaşandı! Geçişler de, tarihte yaşandığı gibi özel bir anda değil, bir sürece yayılarak gerçekleşiyor.

"Sistem karşıtı" güçlerin "Rubikon'da" durup taraflar arasındaki mücadeleyi seyretmekle ya da birisine destek vermekle yetindikleri, nehri kendilerine uygun bir tarzda geçmeyi göze alamadıkları, adeta "mezarlıktan geçerken ıslık çalma" konumunda oldukları görülüyor.

Kürt bölgelerindeki çatışmalar yeniden dört parçaya yayılır mı?

Bölge kaynakları Türkiye'nin İran' a karşı Kürlerin değil de Türk ordusunun, ABD, NATO icazetli aktif savaş gücü olma hamlesinin arayışı içinde olduğunu bildiriyor. Türkiye bir yandan da kendi bölgesel dengeleri için, İran'ın tamamen yok olmasını istemiyor.

Politikayı "söylemek", politikadan "bahsetmekten" daha zor. Kürtlerin Orta Doğu'da varoluş mücadelesi, Orhan Veli'nin belirttiği "Kültür" tanımına çok benziyor: "Okuduğumuz bütün kitapları unuttuğumuz vakit bizde kalan şeydir" kültür. Mutabakatları, açılımları ve antlaşmalarda kurulan politik dengeleri, strateji ve taktikleri unuttuğunuzda Kürtlere kalan şey, sürekli savaş ve göç oluyor. ABD ve İsrail'in İran'la savaşlarının sonuçları savaş kesintili seyretse de tüm bölgeyi sıcak çatışmaların eşiğine getirdiği gibi dünya dengelerini de yeniden şekillendiriyor. Kürtlerin payına düşen ise dört Kürt bölgesinde (Başur, Bakur, Rojava, Rojhilat) de çatışma olasılığının giderek artması oluyor. Çatışmalar kimi bölgelerde oldu olacak kıvamda (Rojhilat, Bakur) kimi bölgelerde aralıklı ama sistematik çatışmalı (Rojova) şeklinde gelişiyor.

İran ve Irak

Doğu Kürdistan (Rojhilat)'da İran ordusu baskı tehdit, işkence ve idam uygulamalarını arttırarak sürdürüyor. Bilindiği gibi savaştan önce Kürt partileri birleşik bir ittifak kurmuştu. Kürt güçlerinin İran hükümetine karşı iç savaşa girme olasılığını da göz önünde bulunduran İran Devrim Muhafızları, Kürtlere saldırılarını, sistematik şiddet eylemlerini ilerletiyor. Irak' ta ise Güney Kürt bölgesi Başur'da sıcak savaşın eşiğine gelindiğini saptayabiliriz. Bir yandan İran bir yandan da ABD yeni dengeler için baskı kurmaktan kaçınmıyor. Yerel Kürt kaynaklarının bildirdiğine göre 28 Şubat'tan Haziran ayına kadar İran Devrim Muhafızları ile Irak'taki İran yanlısı örgütler tarafından Başûr bölgesinde Kürtlere yönelik 751 saldırı düzenlendiği; 22 kişinin yaşamını yitirdiği ve 112 kişinin yaralandığı kaydedildi. ABD tarafından ise, Tom Barrack'ın görev alanı genişletilip Irak Özel Görevlisi olarak atanmasının hemen ardından merkezi Irak ordusuyla peşmergelerin entegrasyonu gündeme getirildi. Suriye'de SDG'ye yapılanlar, aynı biçimde Güney Kürdistan Bölgesel Yönetimi'ne uygulanmak isteniyor.

> ***ABD ve İsrail' in İran'la savaşlarının sonuçları savaş kesintili seyretse de tüm bölgeyi sıcak çatışmaların eşiğine getirdiği gibi dünya dengelerini de yeniden şekillendiriyor.***

Suriye'de son durum

Suriye'de entegrasyon ve Türkiye'deki süreç birbiriyle etkileşimli gidiyor. Şimdilerde buna İran-ABD savaşında Türkiye'nin ABD'den yeni olası görev talepleri eklenince olayın sürünceme ve karmaşıklığı daha da arttırıyor. Bölge kaynakları Türkiye'nin İran' a karşı Kürlerin değil de Türk ordusunun, ABD, NATO icazetli aktif savaş gücü olma hamlesinin arayışı içinde olduğunu bildiriyor. Türkiye bir yandan da kendi bölgesel dengeleri için, İran'ın tamamen yok olmasını istemiyor. "Zayıflasın ama yıkılmasın" politikasını yürütüyor. Tüm bu gelişmeler Suriye'de 29 Ocak Mutabakatı'na bağlı entegrasyon sürecinin mekaniğini doğrudan etkiliyor. Mayıs ayının başında, Suriye'de "Kürtçe tabela" krizi yaşandı. Kürtçe olarak yazılmış tabelaların Suriye Geçici Hükümeti'nce kaldırılmasına, Kürt halkı büyük tepki gösterdi. Eylemler yaptı.

Entegrasyon ve çatışma iç içe

Gösterilerin ardından Şam yönetimi geri adım attı. Entegrasyon görüşmeleri tekrar başladı. Esir takasları yapıldı, anlaşma gereğince Afrin'li Kürtler yurtlarına geri döndüler. Mayıs ortasında, Mazlum Abdi entegrasyon sürecinin tekrar normale döndüğünü, bu doğrultuda Rojova'da Kürtçe tabelaların olacağını (Arapça ve Kürtçe birlikte), okul diplomalarının Şam yönetimince tanınacağını bildirdi. Bunlar entegrasyonun normalleri sayılsa da Merkezi parlamento temsili için Kürtlere sadece 4 üyelik verilmesi, ipleri tekrar kopardı. Rojova yönetimi seçimleri boykot etti. Suriye yeniden gerilimli sürece girmiş oldu. Tüm yaşananlar Suriye'de kırılgan politik zeminin devam ettiğini gösteriyor. Bu durum içinde karşılıklı güç, irade koyma, birbirini yoklama hamleleri gerilimleri parlatıyor, entegrasyon ve çatışma iç içe nitelikte seyrediyor.

POLİTİKA

19 Mart'tan 21 Mayıs'a: Darbelerin şiddeti büyüyor

Hatırlanacağı gibi Adalet Bakanı Akın Gürlek Gülistan Doku soruşturması için "ucu nereye dokunursa dokunsun sonuna kadar gidilecek" açıklaması yaptı. Sonuna kadardan kastın Süleyman Soylu olduğunu tahmin etmek zor değil.

(...) *1. sayfadan devam*

Saray yönetimi bu görüşmede; ülke içerisinde istediği gibi at koşturma konusunda gerekli onayı almıştı. Aslında 25 Eylül'deki görüşmenin hemen öncesinde soykırımcı Epstein faili Tom Barack tarafından gerekli meşruiyetin verileceği de zaten kamuoyuna müjdelenmişti.
Bu meşruiyetin neye karşılık olarak alındığını tahmin etmek de zor değil. Orta Doğu'daki yeni imparatorluk denemesine hamilik, İsrail'in bölgedeki tek güç olma kurgusuna saygı/itaat, Suriye'nin gayrimeşru çete yönetimine destek gibi vaatler ilk akla gelenler. Beykoz'a bir NATO deniz üssü, Adana'ya yeni bir NATO kolordusu kurulma planını açıklanması da 25 Eylül görüşmesini takip eden diğer gelişmeler olarak dikkat çekiciydi.
Tüm bunların karşılığında ise saray yönetiminin ülkede istedikleri gibi at koşturma serbestliğinde de destek alındığı görülüyor. 21 Mayıs mutlak butlan darbesi bu çerçevede ele alınmalıdır. Darbeler pratiğinin yeni bir örneğiyle karşı karşıyayız ve darbe ölçeği her seferinde büyütülürken rejim geri dönüşsüz bir biçimde dönüşüyor. Kılıçdaroğlu görünüşte sarayın yeni koçbaşı olarak öne çıkmış olabilir. Ama onun da kendi planı olduğu su götürmez bir gerçek.

Kılıçdaroğlu ne yapıyor?

Kılıçdaroğlu ne bir kifayetsiz muhteris ne de bir deli. Ne bir işgüzar ne de saraydan korkan bir memur. Kılıçdaroğlu, iktidar bloku dışında bırakılan CHP'de bu blokun içerisinde yer almaya, saray gemisine binmeye karar veren bir ittifakın siyasi temsilcisidir. Ne yaptıklarını ve bu yaptıklarının sonuçlarını çok iyi bildiklerinden kimsenin şüphesi olmasın. Kılıçdaroğlu ve ekibi açıkça belirtmeseler de saray yönetiminin "iç cephe tahkimi" çağrılarına koşar adım gitmekte olduklarını görmek zor değil. Bölgesel planlamalardan ve sermayenin güncel ihtiyaçlarından bağımsız düşünülemeyecek bu hesapların Kılıçdaroğlu ve onun temsil ettiği klik tarafından incelikle yapıldığı görülüyor.
AKP-MHP-Trump eliyle dünya konjonktürüne de çok uygun bir şekilde rejim dönüşümü konusunda bir tam mutabakat sağlandığı görülüyor. Tom Barrack'ın yakın bir zamanda dillendirdiği "Ulus devletler İsrail için bir tehdittir." ya da "Bölgede ulus devletler tarafından engellendikleri"ne yönelik vurgular da düşünüldüğünde sık sık vurgulanan yeni paradigmanın hayata geçirilmekte olduğunu görebiliriz.

Darbenin finansmanı

Tozu dumana katan tüm bu gelişmelerin üstüne haber sitelerinin görece az tıklanan ekonomi sayfalarına aslında çok önemli olan bir haber düştü. Haberde, yatırım bankası Jefferies International bünyesinde görev yapan stratejist Durukal Gün tarafından hazırlanan güncel bir rapora göre, ABD yönetiminin Türkiye'ye dolar swap hattı teklifinde bulunabileceği iddia edildi.
"Mutlak butlanda şu kadar milyar dolar harcandı, 19 mart darbesinde bu kadar dolar yakıldı" siyasetine karşı bir hava yastığı oluşturmakla yetinmeyen bir hamle bu. Erdoğan'ın seçim sürecinde mevcut ekonomi yönetiminde kısa vadeli esneklikler sağlayabilecek, kitlelerde rıza üretmesine katkı sunabilecek ve en büyük kabusu olan sert kitle desteği düşüşünü engelleyebilecek geçici bir rahatlatma hamlesi. Daha büyük bir kıyak ne olabilir ki? Eğer böyle bir kıyak söz konusu ise bu da bir baskın seçim alameti olarak okunabilir.

Komünist hareket

Komünist hareket güncel halk ihtiyaçlarını kuşanarak hızla meşruiyet ve kitlesellik kazanabilir. NATO zirvesinin yaklaşmasıyla birlikte yükselen emperyalizm gündeminin yanı sıra iktidar hırsları ve emperyalizm uşaklıkları sebebiyle ülkede gerçek anlamda kaos çıkarmayı göze alanlar ve onlara muhalefet ederken Newsweek'lere "Yürüttüğümüz demokratik mücadele yalnızca Türkiye'nin demokratik geleceğini ve dünyanın stratejik açıdan en önemli ülkelerinden birinin istikrarını belirlemeyecek.
Aynı zamanda bölgemizin, Avrupa'nın ve NATO'nun güvenliğini de şekillendirecek." diye yazan anamuhalefet liderlerinin içerisinde debelendikleri "temsil krizi"ni hafife almamak gerekir. Yalınayak yürüyen madenciler var bu ülkede, milyonlarca asgari ücretli, hiçbir yere ait hissetmeyen milyonlarca geleceksiz/güvencesiz genç var.
Açık hava küresel fabrikaya ve açık hava maden sahasına dönüştürülmüş bir ülke. Meşru bir hareket yaratamamak ve kitleselleşememek için özel yetenekler gerektiren bir dönem. Ama en önemlisi milyonları neye çağıracağımız? İşte bu yüzden program etrafında örgütlülük şart. Başka bir çıkış olmayacak.

Ne Yargıtay ne kurultay

Mutlak butlan kararı ile yok edilmek istenen CHP'nin muhalefet yapma gücünden ziyade halkın düzenden çıkış umudunu yok etmektir. İşte tam da bu anda geçmiş olumlu örneklere karşı halkın gücünü sönümlendirerek yitirdiklerimize bakmakta fayda vardır.

21 Mayıs darbesi uzun zamandır CHP'nin tepesinde Demokles'in Kılıcı gibi duran durumu nihayete erdirdi. Darbe Erdoğan'a faşizme doğru giderken önemli bir dönemeci alması için büyük bir imkân sundu. Fakat yapılan manevranın hedeflediği sonucu üretme potansiyeli sarayın niyeti ne kadar ağır basarsa bassın başka faktörlerce de belirlenim altında.
Geçmişten bugüne bu tip dönemeçlerde sistemin niyetlerinin nasıl fire verdiğini gördük. Gezi Parkı'nın devletin neredeyse tüm gücüyle saldırmasına rağmen talan edilemediği, 2024 Yerel Seçim sonrası seçilen Van Büyükşehir Belediye'sine kayyum atanamadığı, 19 Mart'ta İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne el konulamadığı ve en son kapatılan Bilgi Üniversitesi'nin kapatılamadığı herkesin şahit olduğu gerçeklerin en bilinenlerinden. Bunların yanına grev yasakları da dâhil her türden devlet baskısına rağmen hakkını alan işçilerin direnişlerini de koymak lazım. Her tür yasal itiraz vb. hukuki süreçlere rağmen iktidarın devlet olma gücüyle gerçekleştirdiği bu saldırıları halk ve işçiler sokaklarda karşıladı. Bu olaylar halkın meşru savunma ısrarı ile gayrı meşru yüzü açığa çıkan iktidarın geri adım atmak zorunda kaldığı olaylardır. Görüntüde saray iktidarının başı sonu belli yürüttüğü bir süreç gibi gözüken hikâyenin bir yüzü de halk güçleri ile egemen güçlerin mücadelesi şeklindedir.

Halkın direnci

Mutlak butlan kararı ile yok edilmek istenen, CHP'nin muhalefet yapma gücünden ziyade halkın düzenden çıkış umudunu yok etmektir. İşte tam da bu anda geçmiş olumlu örneklere karşın, halkın gücünün sönümlendirildiği anlardaki yitirdiklerimize de bakmakta fayda var.
Referandum yolsuzluğunu halkı evinde kalma çağrısıyla kabul edenler, açlık sınırı altında asgari ücreti sınıfın direncini açığa çıkartmadan milyonlarca çalışana dayatanlar ilk akla gelen örneklerdir. Bu süreçte yığınların öfkesini hiçe sayanlar içinde bulunduğumuz cehennemin mimarlarıdır.
Şimdi *Mutlak butlan dönemeci nasıl karşılanacak?* sorusu ile karşı karşıyayız. Sürecin kurmayları soruya Yargıtay-kurultay ekseninde bir cevap arıyor. İktidar hukuku önlem aracı olarak kullanıp yığınların direncini kırmak üzere dizayn ederken tarih ise yığınların direniş ekseninde yürüdükçe sonuç almanın da mümkün olduğunu gösteriyor.
O zaman içinde bulunduğumuz cendereden çıkış tek başına ne Yargıtay kararlarında ne de kurultay çağrılarında. Çıkış yığınların bunları da aşan direnişinde.

EMEK

P&G işçileri grevde

Kâğıt üzerinde indirim olmayan, hatta belli düzeyde zam verilen sözleşmelerin sonucu bile aslında alım gücünün işçiden sermayeye geçmesi anlamına geliyor. Sattığı deterjana enflasyon kadar, belki daha fazla zam yapan P&G, sıra işçinin ücretine gelince mi fedakârlık edebiyatını akıl ediyor diye sormak gerek.

Gebze Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan, dünya devi Procter and Gamble (P&G) işçileri Lastik-İş sendikasının öncülüğünde 12 Mayıs'tan beri grevdeler. Dünyanın sayılı şirketlerinden biri olan Amerikan devi P&G, hepimizin bildiği birçok temizlik, sağlık ve kişisel bakım markasının asıl sahibi ve üreticisi. Toplamda 30'un üzerinde ülkeye yayılan 400 civarında fabrikaya sahip olan şirketler grubunun 2026 yılı net kârı 16 milyar dolar olmuştu.
Tüm bu zenginliğe karşın şirket, işçilere yeni sözleşme ile ücretlerde indirime gidilmesini ve ikramiyelerin 6'dan 4'e indirilmesini teklif etmişti. Zammın en azından resmi enflasyon düzeyinde yapılması gerektiği ve alınan hiçbir hakka dokunulmaması gerektiğini vurgulayan işçiler, bu teklifi kabul etmedi. Devasa kârlara, ve sahip olunan yüzlerce fabrikaya karşın P&G'nin işçisine pazarlıklar ve uğraşlar sonucunda teklif ettiği zam oranı ilk 6 ay için yüzde 5, ardından da resmi enflasyonun yüzde 40'ı oldu.

Enflasyon yoluyla yağma

Özellikle enflasyonun bu derece yüksek olduğu, işçi maaşlarının artan fiyatlar karşısında her gün eridiği bir atmosfer içerisinde, yüzde 5 gibi komik zam oranlarının aslında işçinin alım gücüne bir saldırı olduğu açık. İşçi sınıfı, asgari ücreti ülke genelinde ortalama ücret haline getirerek ulusal ve uluslararası sermayeye ucuz işgücü sunmayı hedefleyen politikalara karşı durmak zorunda.
Kâğıt üzerinde indirim olmayan, hatta belli düzeyde zam verilen sözleşmelerin sonucu bile aslında alım gücünün işçiden sermayeye geçmesi anlamına geliyor. Sattığı deterjana enflasyon kadar, belki daha fazla zam yapan P&G, sıra işçinin ücretine gelince mi fedakârlık edebiyatını akıl ediyor diye sormak gerek.
İşverenin bir lütuf gibi "indirimi zamma çevirdim teklifimi çok arttırdım" ifadeleriyle sunduğu teklife işçilerin cevabı ise grev kararı almak oldu. Talepler çok net: alınan haklar geri teslim edilmeyecek, zam oranları en azından resmi enflasyon seviyesinde tutulacak.

Doruk Madencilik işçileri bir kez daha Ankara'da

Doruk Madencilik işçileri, Nisan ayında ödenmeyen maaşlar ve alacakları sebebiyle Bağımsız Maden-İş öncülüğünde direnişe geçmişlerdi. Ankara'ya yürüyen işçiler, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı önünde oturma eylemi yaptıktan sonra gözaltına alınmışlardı. Buna rağmen yılmayan işçiler Kurtuluş Parkına geçerek açlık grevine başlamışlardı. Sendika yetkililerinin tekrar gözaltına alınması rağmen devam eden ve halktan yoğun destek alan direnişe en sonunda hükümet müdahil olmuştu. İçişleri, Çalışma ve Enerji Bakanlıklarının da katılımı ile işveren ve sendika temsilcileri bir araya gelmiş ve alacakların 15 Mayıs'a kadar ödeneceği sözü verilmişti. Ödeme yapılacağı sözünün ardından işçiler direnişlerini 28 Nisan'da zaferle sonlandırmıştı.

Tutulmayan sözler

Ancak işçilerin bağlı bulunduğu Yıldızlar SSS Holding verdiği sözü tutmadı, 15 Mayıs tarihine kadar alacakların bir kısmını yatırsa da bir kısmını yatırmadı. Bağımsız Maden-İş açıklamasına göre bayrama kadar yatıracakları ifade edilse de ödemelerin hala yatırılmamasının ardından sendika ve işçiler tekrar eyleme geçeceklerini duyurdu. Haziran ayına kadar ödemelerin tamamlanmaması durumunda işçiler tekrar Ankara'ya dönecek ve bu kez holding merkezi önünde eylem yapacaklarını ilan ettiler.
Şirket ise ödemeleri yapmak yerine işçilerin eyleme geçmesini önlemek adına soluğu kollukta almış olacak ki, işçilerin anayasal hakkı olan seyahat hakkı polis zoruyla önlenmeye çalışıldı. Ankara'ya ulaşım için anlaştıkları otobüs firmaları, polis baskısıyla anlaşmayı iptal etti. Buna rağmen işçiler pes etmeyerek kendi imkanlarıyla Ankara'ya ulaştı. Ankara girişinde ise bir kez daha polis ile karşılaştılar. Emekçinin ücretini ödemeyen, sözünü tutmayan patrona yaptırım uygulamayan kolluk kuvvetleri, aynı patronun talimatı ile Beypazarı çıkışında işçileri durdurdu.
Bir kez daha bakanlık yetkilileri ile görüşen sendika temsilcilerinden 1 ay daha süre istense de işçiler boş vaatlere kulak asmadı ve şirkete 4 Haziran'a kadar mühlet verdiğini duyurdu. 4 Haziran Perşembe günü saat 12.00'da alacaklarının yatırılmaması durumunda tüm baskılara karşın holding merkezine doğru yürüyüş başlatılacak.

Vigo'da motokuryelerin zaferi

Motorlu Kurye İşçileri Derneği Anadolu Yakası Başkanı Düzgün Özkan eylemin sebebini şöyle aktardı: "Bizler Vigo kuryeleri olarak bugün toplandık, çünkü hak edişlerimiz yatmadı, Bayram öncesinde. Bizler bu parayla çocuklarımızın ihtiyaçlarını, kurbanlık ihtiyaçlarımızı ve kira ihtiyaçlarımızı karşılayacaktık. Ama Vigo verdiği sözü tutmadı. Bizler de anlık olarak kontak kapattık."

Getir ve GetirYemek şirketlerinin taşımacılık işlerini taşeron olarak üstlenen Vigo bünyesinde çalışan kuryeler direnişe geçmiş ve kontak kapattıkları açıklamışlardı. Direniş Mayıs ayının ilk 15 günü kapsamındaki hak edişlerin, verilen sözlere rağmen, Kurban Bayramı öncesinde hala yatırılmamış olması sebebiyle başlatılmıştı.
Hak edişler motokuryelerin yaptıkları iş karşısında aldıkları ödemenin sektör içerisindeki adı. Motokurye işçileri yasa önünde işçi statüsünde olmadığı, "esnaf kuryelik" modeli dolayısıyla kendi şahıs şirketi kapsamında kendi adına çalışan insanlar olarak değerlendirildiği için yapılan bu ödemeye ücret adı da verilmiyor. Ancak aslında hak ediş demek, bir süre içerisinde taşınan paketin karşılığında şirketin kuryeye yaptığı ödeme yani kuryenin maaşı anlamına geliyor. Kuryeler ise bu ödemeyi aldıktan sonra, "esnaf kurye" statüsü gereği ekipman ücretlerini ve sigortalarını bu hak ediş içerisinden kendileri yatırıyorlar. Yani kuryenin işini yapmaya devam edebilmesi dahi bu hak edişlerin yatmasına bağlı.
Birçok şirkette hak edişlerin ödenmesi normalde her ay iki kez yapıyor. Ayın ilk 15 gününün hak edişleri 22'sinde, son 15 gününün hak edişleri ise bir sonraki ayın 7'sinde yatırılıyor. Şirket yetkilileri, ilk 15 gün için olan hak edişlerin Bayram tatili girmeden yatırılacağı sözünü vermişti. Ancak hak edişlerin 23 Mayıs tarihinde, Bayram tatilinin başlamasına rağmen yatırılmaması sonucu kuryeler kontak kapatmış ve direnişe geçmişti.
Motorlu Kurye İşçileri Derneği Anadolu Yakası Başkanı Düzgün Özkan eylemin sebebini şöyle aktardı: "Bizler Vigo kuryeleri olarak bugün toplandık, çünkü hak edişlerimiz yatmadı, Bayram öncesinde. Bizler bu parayla çocuklarımızın ihtiyaçlarını, kurbanlık ihtiyaçlarımızı ve kira ihtiyaçlarımızı karşılayacaktık. Ama Vigo verdiği sözü tutmadı. Bizler de anlık olarak kontak kapattık."

Şirketten geri adım

Direnişin ilanının hemen ardından Motorlu Kurye İşçileri Derneği temsilcileri ile görüşmek isteyen Vigo yetkilileri, ücretlerin 25 Mayıs'a kadar yatırılacağına dair taahhüt vermişti. Bunun üzerine direnişe ara verilmiş ve 25 Mayıs beklenmişti. 25 Mayıs günü ücretlerin gerçekten de yatırılması ile beraber motokuryelerin direnişi hızla zaferle sonuçlanmış oldu.

EKONOMİ

Yoksulluğun öfkesi nereye akacak?

İktidar bloğu açısından asıl risk, toplumsal öfkenin sistem içi kanallar tarafından taşınamayacak ölçüde büyümesidir. Çünkü yoksulluk derinleştikçe ve geleceksizlik hissi yaygınlaştıkça, toplumsal hoşnutsuzluk düzen içi sınırları aşma eğilimini açığa çıkarır.

Ülkenin siyasi gündemi anlık şoklarla sürekli değişirken, olayların hızı içerisinde memleketin içinden geçtiği süreci anlamak da zorlaşıyor. Belki de bu kadar hızlı gelişilmelerin baş döndürücülüğünün bir nedeni halkın içinde bulunduğu derin yoksulluğun yarattığı öfkedir. Sis perdesi biraz aralandığında görülen manzara gün gibi ortada.

Bugün Türkiye'de milyonlarca işçi, emekçi, emekli ve işsiz için temel mesele yaşamlarını nasıl sürdüreceklerine dair duydukları kaygıdır. Artan kiralar, yükselen gıda fiyatları, eriyen ücretler ve güvencesiz çalışma koşulları geniş halk kesimlerinin gündelik yaşamını daha zor hale getirmekle kalmıyor aynı zamanda öfkenin birikmesine ve çoğalmasına neden oluyor.

Biriken öfkenin seyri

AKP uzun zamandır yoksulluğu ortadan kaldırmak değil, yoksulluğu yönetmek üzerine kurulu bir siyasal stratejiyle varlığını sürdürmeye çalışıyordu. Bilindiği gibi bu stratejinin dayandığı Mehmet Şimşek programı artık sürdürülebilir olmaktan çıktı. Enflasyonu düşürme iddiasıyla uygulanan program, ücretleri baskılayan, iç talebi daraltan ve krizin bütün yükünü emekçi sınıfların omuzlarına yükleyen sermaye için istikrar sağlayan bir programdan öteye gitmedi, gidemedi.

> ***AKP uzun zamandır yoksulluğu ortadan kaldırmak değil, yoksulluğu yönetmek üzerine kurulu bir siyasal stratejiyle varlığını sürdürmeye çalışıyordu.***

Bu noktada alternatif arayışları ya da büyüyen toplumsal öfkenin seyrini belirlemek adına kitleler daha çok düzen içi alternatiflere yönelir.

Bu noktada ekonomik krizin yarattığı hoşnutsuzlukla birlikte emekçi sınıfların önemli bir bölümünün Özgür Özel liderliğindeki CHP ile kısmi bir bağ kurma eğiliminde olduklarını söylemek abartı değil.

Geçici de olsa buradaki konumlanma CHP'nin tabanının genişlemesini sağlıyor. Son yaşanan gelişmeler de, Cumhur İttifakı'nın bu genişlemeyi engelleme çabası olarak okunabilir.

Öfke kontrol dışına çıkar mı?

Ancak burada iktidar bloğu açısından asıl risk, toplumsal öfkenin sistem içi kanallar tarafından taşınamayacak ölçüde büyümesidir. Çünkü yoksulluk derinleştikçe ve geleceksizlik hissi yaygınlaştıkça, toplumsal hoşnutsuzluk düzen içi sınırları aşma eğilimini açığa çıkarır.

Bu anlamda AKP ve MHP'nin yeniden siyasal 'istikrar' kazanma ve faşizmi kurumsallaştırma hamleleri olarak açtıkları yol tam da bu noktada sistem adına bir dizi riskler barındırıyor. Öfkenin her an sokağa hâkim olacağı bir süreci mümkün kılabilecek bir ortam da yaratılmış oluyor.

İşte tüm bu baş döndürücü gelişmeler, mevcut düzenin yapısal sınırlarını ve krizlerini daha görünür hale getirir. Tam da içerisinden geçtiğimiz bu özel anda Türkiye halklarını ve emekçi sınıfları kapsayacak Demokratik Cumhuriyet zemini oluşmuşken neden bu tarihsel fırsat değerlendirilmesin?

Ülke ekonomisi kim için büyüyor?

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun (Türk-İş) yayımladığı Mayıs 2026 verilerine göre, dört kişilik bir ailenin açlık sınırı 35 bin 174 TL'ye, yoksulluk sınırı ise 114 bin 576 TL'ye yükseldi. Buna karşın asgari ücret 28 bin TL seviyesinde kalmaya devam ediyor.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı verilere göre Türkiye ekonomisi 2026 yılının ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 2,5 oranında büyüdü. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH ise bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,1 artış gösterdi.

Saray iktidarı bu verileri ekonomik programın başarısının göstergesi olarak sunmaya çalışsa da rakamların arkasındaki gerçek tablo çok farklı. Büyümenin bileşenlerine bakıldığında en büyük katkının yine hane halkı tüketiminden geldiği görülmektedir. Bu durum, ekonominin üretim ve yatırımlardan çok iç talep ve tüketime dayanarak büyümeye devam ettiğinin açık ifadesidir.

Oysa uygulanan Şimşek programının temel hedeflerinden biri iç talebi ile birlikte ücretleri baskılamak ve emekçi sınıfların alım gücünü sınırlamaktı. Buna rağmen büyümenin önemli ölçüde hane halkı harcamalarına dayanması tuhaf gelebilir. Ama burada gözden kaçırılmaması gereken nokta, bu tüketimin refah artışından değil, büyük ölçüde borçlanmadan kaynaklanmasıdır. Milyonlarca emekçi, temel ihtiyaçlarını karşılayabilmek için yüksek faizli bireysel kredilere ve kredi kartlarına yönelmek zorunda olduğundan dolayı iç tüketim büyümeye yansımıştır.

Dolayısıyla açıklanan büyüme rakamları emekçi sınıfların yaşam koşullarında bir iyileşmeye dair değil. Tam tersine, büyümenin önemli bir bölümü ücretlerin baskılandığı, gelir dağılımının bozulduğu ve hane halklarının giderek daha fazla borçlandığı bir durumu açığa çıkarmıştır. Bu nedenle asıl sorulması gereken soru ekonominin büyüyüp büyümediği değil, ortaya çıkan büyümeden kimlerin faydalandığıdır.

Açlık sınırı ile asgari ücret arasındaki fark açılıyor

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun (Türk-İş) yayımladığı Mayıs 2026 verilerine göre, dört kişilik bir ailenin açlık sınırı 35 bin 174 TL'ye, yoksulluk sınırı ise 114 bin 576 TL'ye yükseldi. Buna karşın asgari ücret 28 bin TL seviyesinde kalmaya devam ediyor.

Bu tablo, asgari ücretle çalışan milyonlarca işçinin daha ayın başında açlık sınırının altında bir gelire mahkûm edildiği ortadayken. Hatta açlık sınırının altında kalan bir ücretle yaşamını sürdürmeye çalışan bir işçinin ay sonunu getirebilmesi, neredeyse ekonomik bir başarı hikâyesi olarak değerlendirilmesi gerekir.

Dolayısıyla hükümetin açıkladığı büyüme rakamları ile emekçilerin günlük yaşam deneyimleri arasında derin bir uçurum vardır. Ekonomi büyürken işçilerin, emeklilerin ve sabit gelirli tüm yurttaşların yaşam koşulları iyileşmenin aksine artan kira, gıda, ulaşım ve enerji maliyetleri karşısında satın alma güçleri neredeyse kalmamıştır.

Buradan çıkış örgütlü mücadelenin büyümesiyle mümkün.

Bolivya'da Paz Pereira yönetimi ve sokaktaki gerçeklik

İlk bakışta bir liderin istifası talebiyle kristalleşen bu öfke, temelde derin bir sosyo-ekonomik arka plana dayanıyor.

Latin Amerika'nın siyasi ve toplumsal fay hatları, Bolivya'da bir kez daha derin bir hareketlilikle yüzeye çıkıyor. Sol eğilimli Movimiento al Socialismo (MAS - Sosyalizme Doğru Hareket) partisinin yaklaşık yirmi yıllık iktidarının ardından geçtiğimiz Kasım ayında yönetimi devralan merkez sağcı Devlet Başkanı Rodrigo Paz Pereira, henüz altı ayını doldurmuşken tarihinin en ciddi siyasi kriziyle karşı karşıya. Ülkede Mayıs ayından bu yana devam eden ve başkent La Paz'ı adeta bir çatışma alanına çeviren kitlesel protestolar, Bolivya'nın yapısal çelişkilerini, ekonomik sıkışmışlığını ve uluslararası güç odaklarının bölgedeki pozisyonlarını yeniden tahlil etmeyi zorunlu kılıyor. İlk bakışta bir liderin istifası talebiyle kristalleşen bu öfke, temelde derin bir sosyo-ekonomik arka plana dayanıyor. Çiftçilerin arazi ipoteklerine izin veren bir yasaya karşı başlattığı hareket; zamanla enflasyon, yakıt kıtlığı, kemer sıkma politikaları ve döviz kriziyle birleşerek madencileri, yerli toplulukları ve işçi sendikalarını içine alan topyekûn bir toplumsal muhalefete dönüştü. Hükümet geri adım atarak söz konusu yasayı iptal etse de sokaktaki dinamik, ekonomik hoşnutsuzluğun sınırlarını aşarak siyasal bir hesaplaşma zeminine kaymış durumda.
Devlet Başkanı Paz Pereira'nın krize yanıtı ise iki yönlü bir strateji barındırıyor. Bir yandan kabine değişikliğine gideceğini ilan ederek ve yerli grupları, çiftçileri, madencileri kapsayacak bir karar alma konseyi kuracağını belirterek kurumsal bir yumuşama sinyali veriyor; diğer yandan ise sokaktaki unsurları vandallar olarak nitelendirip onlarla diyalog kurulmayacağını ilan ediyor.

Halk hareketi mi, jeopolitik mühendislik mi?

Paz Pereira yönetimi, MAS içerisindeki parçalanmanın yarattığı hayal kırıklığından beslenerek iktidara geldi. Ancak neoliberal reçetelerin Bolivya'nın kemikleşmiş yapısal krizlerine, özellikle de lityum gibi stratejik kaynakların paylaşımı ve yerli köylülüğün mülksüzleştirilmesi süreçlerine çözüm üretemeyeceği kısa sürede anlaşıldı. Sokaktaki madenci, çiftçi ve yerli halk, hak gasplarına ve yoksullaşmaya karşı tarihsel direnç refleksini harekete geçirmiştir. Kıtadaki ilerici hükümetlerin Bolivya'daki harekete verdiği destek, bölgede sağ dalganın yeniden kurumsallaşmasına karşı bir bariyer örme arayışıdır.

> *Kıtadaki ilerici hükümetlerin Bolivya'daki harekete verdiği destek, bölgede sağ dalganın yeniden kurumsallaşmasına karşı bir bariyer örme arayışıdır.*

Bolivya, yirmi yıllık bir dönemin ardından sağ bir iktidar denemesinin sınırlarını ve toplumsal maliyetlerini tecrübe ediyor. Paz Pereira yönetiminin kabine revizyonu ya da kontrollü diyalog mekanizmaları, tabandan gelen sınıfsal ve etnik talepleri sönümlendirmeye yetmeyebilir. Mücadelenin seyrini belirleyecek olan ise dış aktörlerin tanımlamalarından ziyade, Bolivya işçi sınıfının, köylülüğünün ve yerli halklarının barikatlardaki kararlılığı ve bu hareketi siyasi bir alternatife dönüştürme yeteneği olacaktır.

Ermenistan'da seçim ve Avrasya baskısı

Ermenistan, 7 Haziran 2026 tarihinde gerçekleştirilecek olan parlamento seçimlerine dış politikadaki tarihsel eksen kayması tartışmalarının gölgesinde giriyor. Başbakan Nikol Paşinyan'ın Sivil Sözleşme Partisi'nin anketlerde önde görünmesine rağmen, ülkenin Batı ile entegrasyon arayışı bölgesel müttefikleriyle olan ilişkilerini ciddi şekilde geriyor.
Astana'da toplanan Yüksek Avrasya Ekonomik Konseyi zirvesinde Rusya, Kazakistan, Belarus ve Kırgızistan liderleri, Ermenistan'a yönelik ortak ve sert bir diplomatik muhtıra yayınladı. Birlik üyesi liderler, Erivan'ın AB ile derinleşen ilişkilerini gerekçe göstererek Ermenistan'ın en kısa sürede Avrasya Ekonomik İşbirliği ile AB arasında bir seçim yapılmasını içeren ulusal bir referandum düzenlemesini talep etti.

Orta Doğu'da ateşkes ve saha gerçekleri

Devrim Muhafızları Deniz Kuvvetleri'nin Hürmüz Boğazı üzerinde akıllı kontrol mekanizmaları uygulayacağını açıklaması, bölgedeki stratejik su yollarında gerilimi canlı tutuyor.

Haziran 2026 başı itibarıyla Orta Doğu'daki çatışma zemininde diplomatik hamleler ile saha gerçekleri arasındaki uyuşmazlık derinleşiyor. ABD arabuluculuğunda yürütülen müzakereler sonucunda haziran ayının ilk gününde İsrail ve Hizbullah arasında geçici bir ateşkes mutabakatı sağlandığı duyuruldu. Bu anlaşma çerçevesinde İsrail'in Beyrut'un güney mahallelerini hedef almaması, Hizbullah'ın ise İsrail topraklarına yönelik saldırıları durdurması öngörüldü.
Ancak mutabakatın hemen ardından İsrail'in hamleleriyle saha yeniden hareketlendi. Hizbullah Lübnan'ın güneyinde konuşlu İsrail askeri unsurlarını hedef aldığını açıklarken, İsrail Savunma Kuvvetleri de Lübnan'ın güney kuşağındaki Hizbullah mevzilerine hava saldırılarıyla karşılık vererek yeni tahliye uyarıları yayınladı. Soykırım suçlusu Netanyahu, ihlaller karşısında askeri operasyonların süreceğini ve güneydeki tampon bölgede İsrail varlığının korunacağını vurguluyor.
Bu süreçte İran ise doğrudan bir savaş riskini azaltmak amacıyla diplomatik ve askeri stratejisini deniz ticaret yollarının güvenliği üzerinden şekillendirmeye devam ediyor. Tahran yönetimi, ABD ve İsrail üzerindeki baskıyı artırmak için Babülmendep ve Hürmüz Boğazı'ndaki kontrolünü bir koz olarak kullanıyor. Devrim Muhafızları Deniz Kuvvetleri'nin Hürmüz Boğazı üzerinde akıllı kontrol mekanizmaları uygulayacağını açıklaması, bölgedeki stratejik su yollarında gerilimi canlı tutuyor.

Şili'de kutuplaşma ve sokak hareketleri

Başkent Santiago ve Valparaíso sokaklarında işçi sendikaları ile öğrenci gruplarının başı çektiği gösterilere Şili polisi göz yaşartıcı gaz ve sert müdahalelerle karşılık verdi.

Şili, Mart 2026'da göreve başlayan sağcı Devlet Başkanı José Antonio Kast liderliğinde, yakın tarihin en keskin siyasi kutuplaşmalarından birini yaşıyor. Ülkede son haftalarda tırmanan kitlesel protestolar, doğrudan hükümetin ideolojik ve ekonomik yapısal değişikliklerine karşı bir toplumsal hareket olarak gelişiyor.
Başkent Santiago ve Valparaíso sokaklarında işçi sendikaları ile öğrenci gruplarının başı çektiği gösterilere Şili polisi göz yaşartıcı gaz ve sert müdahalelerle karşılık verdi. Hükümet binalarının çevresi güvenlik çemberine alınırken, Kast yönetimi protestolara rağmen ekonomik deregülasyon ve serbest piyasa odaklı reform takvimini uygulamaya devam edeceğini ilan etti.

EKOLOJİ/GENÇLİK/ÇOCUK

Orman arazilerinin yok edilmesinin önü açılıyor

Bu arazilerin maden sahaları haline gelmesi, JES projeleriyle el koyulması, suyu ve havayı kirleterek özellikle köylerdeki yaşam faaliyetlerini durdurduğundan bölge halkı; İkizköy, Ordu ve Varto'da çeşitli örneklerini gördüğümüz gibi yerel ekoloji direnişleri örgütlüyor.

18/05/26 tarihli 11346 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararıyla 23 ilde orman arazisi kabul edilen 108 arazi ormanlık arazi sınırlarından çıkarıldı. Resmi Gazete'de yayımlanan belgede ormanlık sınırlarından çıkarılan arazilerin krokisi yer alıyor ve bu belgeye göre yaklaşık 94 hektar arazi artık orman arazisi değil.

Kararın devamında ise orman sınırları dışına çıkarılan alanın iki katından az olmamak üzere devletin hükmü altında veya hazinenin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlardan Orman Genel Müdürlüğü'ne orman tesis edileceğinden bahsediliyor.

İktidar orman arazilerini nasıl istediği gibi sınır dışı ilan ediyor?

Kararın, 6831 sayılı Orman Kanunu'nun ek 16. maddesi kapsamında alındığı belirtiliyor. Bu ek madde 2018'in Nisan ayında yürürlüğe girmiş ve beraberinde tartışmaları getirmişti. Ormanlar, Anayasa'nın 169. maddesi ile korunma altındadır ve devlet ormanlarının mülkiyeti devredilemez fakat ek 16'ncı madde ile bu araziler orman vasfını yitirdikleri gerekçesi ile hazinenin özel mülkiyetine alınıyor.

Ekoloji örgütlerinin eleştirileri ise iktidarın bu ormanları ve içindeki tüm canlılığı yok ederek sermayenin maden ve turizm sahası işgaline açık hale getirmesi. Düzenli olarak devam eden acele kamulaştırmayla şehirlerin ma- den sahası haline getirilmesi de bu eleştirileri sağlamlaştırıyor.

> ***Orman arazileri sadece ağaçlardan oluşmuyor; bölgenin iklimi, ormanda yaşayan hayvanlar, arazideki su varlığı ve başka bitki türleri gibi bileşenlerin bütününden oluşuyor***

Bu arazilerin maden sahaları haline gelmesi, JES projeleriyle el koyulması, suyu ve havayı kirleterek özellikle köylerdeki yaşam faaliyetlerini durdurduğundan bölge halkı; İkizköy, Ordu ve Varto'da çeşitli örneklerini gördüğümüz gibi yerel ekoloji direnişleri örgütlüyor.

"Orman varlığında kayıp olmayacak" iddiaları gerçeği ne kadar yansıtıyor?

Kararda bahsedilen sınır dışına çıkarılan orman arazilerinin iki katı ormanlaştırma iddiası kayıp olmayacağını düşündürse de pratikte sonradan ağaçlandırmanın yıllardır var olan ekosistemlerin yerini tutmadığı inkar edilemez bir gerçek.

Orman arazileri sadece ağaçlardan oluşmuyor; bölgenin iklimi, ormanda yaşayan hayvanlar, arazideki su varlığı ve başka bitki türleri gibi bileşenlerin bütününden oluşuyor. Bahsi geçen 23 ilin 9'u Karadeniz, 4'ü Ege, bir tanesi de Akdeniz Bölgesi'nde bulunuyor ve bu bölgelerdeki ormanlar Türkiye'nin biyoçeşitliliği en yüksek ormanları olarak biliniyor. Fakat şu an bu bölgeler Cumhurbaşkanlığı kararıyla işgalle karşı karşıya gelmiş halde.

Bilgi'de Gençliğin Zaferi

Bilgi Üniversitesinde yaşananlar bize açıkça gösteriyor ki, egemenler her zaman her istediğini yapacak güce sahip değil. Hayatlarımızın her anı üzerinde mutlak güce sahip olduğuna inanıyorlar.

21 Mayıs gününde, Bilgi Üniversitesinin Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile kapatıldığı duyurulmuştu. Zaten bir süredir kayyım tarafından yönetilen Bilgi Üniversitesinde bu karar ile beraber eğitim-öğretim sonlandırılacak, tüm öğrenci ve çalışanlar çok ciddi anlamda mağdur edilecekti. Yasal mevzuata göre, tüm vakıf üniversitelerinin bir adet garantör devlet üniversitesi bulunuyor. Bilgi Üniversitesi'nin garantörü Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi olduğu için Bilgi'de kayıtlı olan öğrencilerin tümü doğrudan MSGSÜ'de eğitimlerine devam etme hakkına sahip olacaktı. Ancak okullar arası bölüm ve fakültelerin uyumsuzluğu, bir anda fazladan binlerce öğrencinin nasıl başka bir üniversiteye taşınacağı gibi sorular gündemi çalkalamıştı. Üstelik üniversite bünyesinde çalışan 2500 üzerinde personelin doğrudan böyle bir transfer imkânı da olmayacaktı.

Gençlik ayağa kalktı

Bu kararın açıklanmasının ardından, başta Bilgi Üniversitesi öğrencileri ve işçileri olmak üzere, çeşitli üniversitelerden öğrenciler, meslek örgütleri ve gençlik örgütleri bu duruma sessiz kalmayacaklarını ilan ettiler. Kapatılma kararnamesinin ilanının hemen ertesi günü, yani 22 Mayıs gününe bir eylem organize edildi. 22 Mayıs'ta başlayan eyleme karşı bölgeye yoğun miktarda polis taşınsa da eylem sürdürüldü, dışarıdan destek vermeyen isteyen eylemcilerin okula girişi sağlandı. Ardından da başlayan eylemler hız kesmeden devam etti.

Okuldan çıkmayacaklarını ilan eden öğrenciler ve dayanışmaya gelen gençler eylemlerini 25 Mayıs gününe kadar sürdürdüler. Eylemler hala sürerken, kararı alanların eylemcilerin iradesi karşısında okulu kapatamayacaklarını anlamış olacak ki, Bilgi Üniversitesi'nin kapatılma kararının geri çekildiği duyuruldu. Böylelikle eylemler başarıyla sonuçlandı ve okul içerisinde süren eylem yerini kutlamaya bıraktı.

Direne direne, direnişle zafere!

Bilgi Üniversitesinde yaşananlar bize açıkça gösteriyor ki, egemenler her zaman her istediğini yapacak güce sahip değil. Hayatlarımızın her anı üzerinde mutlak güce sahip olduğuna inanıyorlar. Ancak biz eğer karşılarına iradeli, ısrarcı ve örgütlü bir mücadele ile çıkabilirsek bu inancın hiçbir gerçekliği yok. Hayatlarımız hakkında kendimiz karar alacak, iktidarın saldırılarını püskürtebilecek gücümüz var. Bilgi Üniversitesinde kazanılan zafer de bunun ispatıdır.

Bu yaz 11. kez Her Yer Çocuk!

Bu yaz, atölyelerde odak yine haklar, haklarla gelecek olan güvenlik, barış, mutluluk olacak; ekoloji, müzik, drama, masal, origami, bilim de her zamanki gibi bulunacak.

Geçtiğimiz yaz onuncu yılını dolduran Her Yer Çocuk, bu yaz boyunca da çocuklarla buluşmak için hazırlıklara başladı.

Önümüzdeki Temmuz-Ağustos ayları boyunca Türkiye'nin 12 ilinin onlarca yoksul, işçi, emekçi mahallesinde çocuklarla atölyeler düzenleyecek olan ekip tüm bu çalışmaları gönüllü üniversite öğrencileri ile yapıyor.

Mahallelerde çetelere değil çocuklara alan

Yoksulluk, çeteler, tarikatlar ve uyuşturucu ağlarıyla sarılmış olan yoksul-işçi mahallelerinin çocukları, bizzat iktidar tarafından yalnız bırakılıyor. Bu sarmalda sıkışıp kalan çocuklar pek çok hak ihlalini iç içe yaşıyor. Özellikle de okulların kapalı olduğu yaz aylarında tamamen boşlukta kalan çocuklar için riskler de çoğalıyor.

Tam bu noktada ülkenin dört bir yanındaki üniversite öğrencileri mahallelerde çocuklarla çocuk hakları temelinde atölyeler, buluşmalar düzenleyip oyunlar oynuyorlar. Çocukların çocukluktan bu kadar uzaklaştırıldığı, güvensiz ve risklerle dolu yaşadığı bu günlerde Her Yer Çocuk gönüllüleri ile birlikte çocuklara alanlar açılıyor. Çocuklar yepyeni bağlar kuruyor, öğrenip öğretiyor, eğleniyor, haklarıyla güçleniyor ve özneleşiyor.

Bu yaz, atölyelerde odak yine haklar, haklarla gelecek olan güvenlik, barış, mutluluk olacak; ekoloji, müzik, drama, masal, origami, bilim de her zamanki gibi bulunacak.

İktidarın faşizme yürüdüğü siyasal atmosferde gözden çıkarılan grupların başında gelen çocuklar Her Yer Çocuk ile güçleniyor. Bu yaz da herkesi bulunduğu mahallede çocuklarla yan yana gelmeye, onlarla göz hizasında çemberler kurmaya, birlikte güçlenmeye çağırıyoruz.

PARTİ'DEN

Cavit Galip mücadelemizde yaşıyor

27 Mayıs 2022 tarihinde kaybettiğimiz yoldaşımız Cavit Galip'i ölüm yıl dönümünde İzmir'de mezarı başında andık.
1954 yılında dünyaya gözlerini açan Cavit Galip yaşamı boyunca işçi sınıfının içinde emek mücadelesi ve sosyalizm idealleri için aktif olarak sokaklarda ve örgütlü mücadelenin içinde yer almıştır.İzmir'de Deri Tekstil Kundura İşçileri Derneği'nin sözcülüğünü de yapan Galip Toplumsal Özgürlük Partisi kurucu üyeleri arasında yer almaktadır.
Hayatının son günlerine kadar devrim ve sosyalizm mücadelesinde kavganın içinde olan Cavit yoldaşımız cesareti, sınıfa olan inancı, kararlı duruşuyla bizlere yol göstermeye devam ediyor. Anısı mücadelemizde yaşayacak!

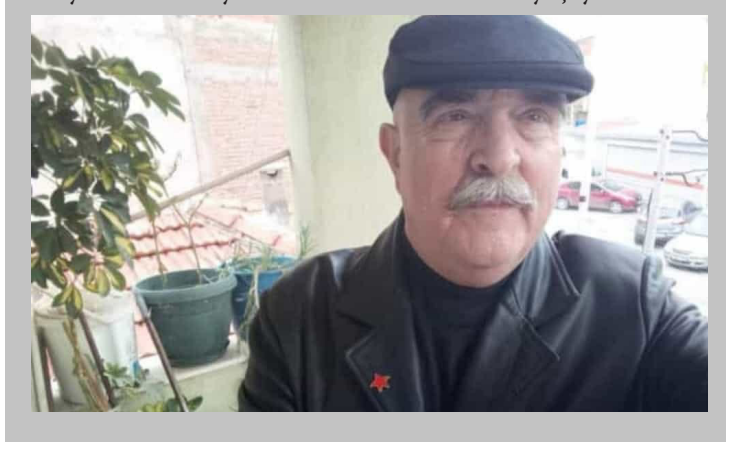

Mutlak butlana karşı mutlak direniş

21 Mayıs darbesine karşı tepkiler kısa sürede tüm yurtta sokağa çıkarak verilmeye başlandı.
CHP Genel Merkezi'nde polis müdahelesine karşı gösterilen direnç pek çok yerde CHP'lileri de harekete geçirdi.
Özellikle İstanbul, Ankara, İzmir metropollerde kitlesel bir biçimde gerçekleştirilen gösteriler darbeyi kısa sürede gayrı meşru bir zemine düşürdü.
Sol, sosyalist güçlerin aktif şekilde katıldığı gösterilerde partimiz de bütün il ve ilçe örgütleriyle sokaktaki yerini aldı. İl sözcülerimiz düzenlenen merkezi gösterilerde yaptığı konuşmalarla direnci yükseltirken çözümün de demokratik cumhuriyete doğru atılacak adımlarla sağlanacağını ifade ettiler.
Saray rejimine karşı birleşik mücadele sokakta örülmeye başlandı.

Samandağ Belediyesi ikinci yılında

Samandağ'da TÖP ve TİP'in de içinde olduğu Samandağ Değişim İttifakı'nın yerel seçimleri kazanmasının ikinci yılında bir lansman etkinliği düzenlendi. Etkinlikte parti sözcümüz Pelin Kahiloğulları yaptığı konuşmada şunları söyledi: "Samandağ Belediyesi olarak ortaya konan irade, tek başına sıradan bir belediyede halkın yabancılaştığı, halk adına yapılan bir yönetimsel süreç, bir hizmet belediyeciliği değildir. Yapmaya çalıştığımız şey, tam da bu ortaklaşmanın, dayanışmanın, bir aradalığın; birlikte düşünüp birlikte yönetme iradesinin güçlendireceği bir örnek yaratmaktır."

Sarayın kabusu Gezi Direnişi

Gezi Direnişi'nin 13. yıl dönümü olan 31 Mayıs günü Taksim Dayanışması'nın çağrısıyla Taksim'de toplandık.
Mis Sokak'ta gerçekleşen eylemden önce Taksim ve civarı polis ablukası altına alındı. Her tür engelleme ve gözaltılara rağmen Mis Sokak'ta aralarında Parti Sözcümüz Pelin Kahiloğulları ve çok sayıda partili yoldaşımızın da bulunduğu bir kalabalık toplanarak Gezi Direnişi'ni unutmadığını ifade etti, direniş sırasında ve sonrasında katledilenleri andı.
Eylemde Berkin Elvan'ın annesi Gülsüm Elvan de bir konuşma yaptı.
TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Aydan Adanır Usta'nın okuduğu "Gezi Direnişi yolumuzu aydınlatmaya devam ediyor! Gezi sadece bir park değil bir adalet çağrısıydı!" başlıklı basın açıklamasından sonra eylem sonlandı.
Gezi bir hatıra değil mücadele çağrısıydı, emekçilerin kadınların gençlerin özgürlük arayışıydı.
O arayış ve mücadele bugün de devam ediyor.

78. yılında Nakba

Filistin halkının topraklarından kopartıldığı, sürgüne zorlandığı Nakba'nın 78. yıl dönümünde Filistin Eylem Komitesi'nin çağrısıyla sokaklardaydık.
Komite'nin çağrısı üzerine 16 Mayıs günü Sirkeci Büyük Postane önünde toplanan kalabalık Eminönü Meydanı'na kadar yürüyüş yaptı.
Meydanda yapılan açıklama sonrası kalabalık dağıldı.
Şimdi bir kere daha tekrar etmekte fayda var: Filistin Direnişi Kazanacak! Emperyalistlere, siyonistlere ve onların işbirliklerne karşı olan mücadelemizde yenilmeyeceğiz!
Yıkılsın siyonist israil devleti!
Nakba bitecek, Filistin halkı geri dönecek!

Procter&Gamble grevi ile dayanışma

Procter&Gamble (P&G) firmasının Kocaeli Gebze'de bulunan fabrikasında toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde yaşanan anlaşmazlık nedeniyle işçiler Lastik-İş sendikası önderliğinde 12 Mayıs günü greve çıktılar. Lastik-İş'le P&G ve KİPLAS İşverenleri Sendikası arasında yürütülen görüşmelerde işçiler TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranına göre yüzde 15 oranında zam isterken işveren yüzde 5 zam dayatınca grev başlamış oldu.
Bunun üzerine fabrikanın toz deterjan ve likit deterjan bölümünde çalışan 85 işçi üretimi durdurarak greve çıktı.
Grevin 10. gününde Parti Sözcümüz Pelin Kahiloğulları ile beraber parti heyetimiz işçilerle dayanışmak üzere grev alanını ziyaret etti.

Gazetemiz dağıtımda

Toplumsal Özgürlük Gazetesi çıkar çıkmaz başta parti örgütleri olmak üzere ülkenin pek çok yerine dağıtılmaya başlanıyor.
Mahalle mahalle yapılan dağıtımların yanısıra direnişler, grevler ve özellikle fabrika bölgelerinde yaygın bir dağıtım ağı oluşturarak gazeteyi işçi sınıfına ve halka ulaştırmak için çok sayıda gönüllü canla başla çalışıyor.
Yaşadığınız yerde Toplumsal Özgürlük Gazetesi'ne ulaşamıyorsanız bize bir mesaj atın gazeteyi hemen size ulaştıralım.

FAŞİZME ÖRGÜTLÜ MÜCADELE İLE KARŞI ÇIK

ÖRGÜTLÜ MÜCADELE İÇİN KODU TARATIN

TÖP TOPLUMSAL ÖZGÜRLÜK PARTİSİ

toplumsal özgürlük

Sahibi ve Sorumlu Yazıişleri Müdürü: Savaş Çiçek
Adres: İstiklal Cad. Balo Sok. Tokatlıyan Han No: 21 Beyoğlu
Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza No: 11A/41 Yenibosna/Bahçelievler, İstanbul Tel: 0212 454 30 00